

Malmberg ToTaal

25 november 2010

**Online beter een vreemde taal
leren spreken**

Alessandra Corda

Expertisecentrum mvt

ICLON – Universiteit Leiden

Inhoud

- Wat zijn de problemen bij spreekvaardigheidsonderwijs?
- Wat zijn mogelijke oplossingen?
- Wat kan ict bieden, welk probleem lost dit op?
- Wat moet je kennen/kunnen als docent om ict te gebruiken voor spreekvaardigheid?

Spreekvaardigheidsonderwijs

- Korte inventarisatie:
  - Waar liggen de problemen?

Problemen ...

- Grote groepen
- Orde houden
- Geen realistische spreektaken
- Spreekangst leerlingen
- Weinig/geen tijd voor individuele feedback
- Beoordeling kost te veel tijd
- Beoordeling te subjectief
- .....

Hoe kunnen we ze helpen beter te spreken?

Een
voorbeeld

Streefniveaus gespreksvaardigheid

	Duits	Engels	Frans	Spaans
vmbo BB	A2	A2	A2	A2
vmbo KB	A2	A2	A2	A2
vmbo GL TL	A2	A2	A2	A2
havo	B1+	B1+	B1	B1
VWO	B2	B2	B1+	B1+

Oplossingen

➤ Didactiek: werkvormen, taken, beoordelingsrubrieken

- wERKwijzer en wERKwaaier <http://www.cps.nl/nl/Diensten/Publicaties/Publicaties-Zoeken/Onderzoek.html?pid=wERKwijzer>
- Speakerbox <https://www.surfgroepen.nl/sites/expertisecentrum-mvt/Shared Documents/CPS publicaties/Speakerbox.pdf>
- 26 lesideeën voor gespreksvaardigheid http://download.cps.nl/download/Talencentrum/gespreksvaardigheid/werkplaatstalen/Waar_praten_we_over.pdf
- Talenacademie <https://www.surfgroepen.nl/sites/expertisecentrum-mvt/Shared Documents/CPS publicaties/Talenacademie.pdf>
- Taaldorp <https://www.surfgroepen.nl/sites/expertisecentrum-mvt/Shared Documents/Taaldorp/Een Taaldorp spreekt niet vanzelf.pdf>
- Echt wel, talen BBL <https://www.surfgroepen.nl/sites/expertisecentrum-mvt/Shared Documents/CPS publicaties/Echt wel, Talen BBL, Didactiek voor moderne vreemde talen op het VMBO, basisberoepsgerichte leerweg.pdf>

➤ Taalassistenten, oudere leerlingen

➤ ict

Wat kan ict bieden?

- Automatische spraakherkenning en -productie
- Videofragmenten met ondertiteling
- Video's gemaakt door leerlingen: taaltaken
- Synchrone communicatie: Skype, videoconferencing, Second Life, Active Worlds
- Asynchrone communicatie: audiofora (voiceboards) zoals Voicemailboard, Gong, Wimba, Voxopop, maar ook: Voicethread (presentaties met audio)

Automatische spraakherkenning en spraakproductie

- Toegepast in:
  - Dialogen in multimediacursussen (Auralog, Tell me More)
  - Automatisch toetsen van spreekvaardigheid (Versant <http://www.ordinate.com/samples/english.jsp>)
- Automatische spraakproductie, text-to-speech: ondersteuning voor uitspraak (Acapela <http://www.acapela-group.com/text-to-speech-interactive-demo.html>)

Voor- en nadelen voor spreekvaardigheidsonderwijs

- 😊 Geen tijdsinvestering docent
- 😊 “Veilige” leeromgeving
- 😊 Text-to-speech: uitspraak van losse woorden
- 😞 Technische beperkingen
- 😞 Het helpt niet om interactie te ontwikkelen

Interactie via ict?

➤ Zoals in dit [videofragment](http://www.youtube.com/watch?v=6GO-irf4ZP4)

<http://www.youtube.com/watch?v=6GO-irf4ZP4>

Videofragmenten met ondertiteling

- Project Deutsch im Alltag (http://www.rsg-enkhuizen.nl/showpage_geel.asp?ID=1994), RSG Enkhuizen

Voor- en nadelen voor spreekvaardigheidsonderwijs

- 😊 Motiverend voor beginners
- 😊 “Veilige” leeromgeving
- 😊 Meer oefenmogelijkheden buiten de klas
- 😞 Ontwikkeling kost veel tijd en vereist ict-ervaring
- 😞 Het helpt niet om interactiestrategieën te ontwikkelen

Video's gemaakt door leerlingen

➤ Taaltaken, zoals in dit voorbeeld

<http://www.youtube.com/watch?v=25H-79y0JGU>

Voor- en nadelen voor spreekvaardigheidsonderwijs

- 😊 Motiverend
- 😊 Bevordert herhaling
- 😊 Meer oefenmogelijkheden buiten de klas
- 😊 Weinig tijdsinvestering docent
- 😞 Meer tijd voor ict dan voor het leren van de taal
- 😞 Het is niet de meest efficiënte manier om een taal te leren spreken

Synchrone communicatie

- Skype, videoconferencing
  - Bouman, E., van Welsem, H., Daniëls, J. (2007) [Eindverslag Skype-project, 2005-2007](http://www.internetonderwijs.net/Skype-project/Eindverslag/Eindverslag.htm) <http://www.internetonderwijs.net/Skype-project/Eindverslag/Eindverslag.htm>
- Second Life, virtuele werelden: virtueel [Taaldorp](#) (LTM 2009)
http://www.koenraad.info/publications/publications-in-dutch/virtueel-taaldorp/at_download/file,
project [Vitaal](#) (brochure CPS)
http://www.cps.nl/nl/Documenten/Documenten-Voortgezet_onderwijs/Documenten-Moderne_vreemde_talen/Documenten-Moderne_vreemde_talen-Virtueel_Taaldorp.pdf
- Via [mobieltjes?](#) <http://www.learnosity.com/>

Voor- en nadelen voor spreekvaardigheidsonderwijs

- 😊 Motiverend
- 😊 Interactie met native speakers
- 😊 Sessies kunnen worden opgenomen voor latere feedback
- 😞 Grote organisatorische en technische obstakels

Audiofora

- Een voorbeeld: het Voicemailboard
- Kenmerken:
  - zowel gesproken als geschreven berichten
  - podcast en e-mail-notificatie
  - integratie in een ELO
  - mogelijkheid om animaties, video- en geluidsfragmenten toe te voegen

Hoe worden audiofora gebruikt?

- Leerlingen aan het werk

In de klas

- Frans, Spinoza Lyceum, Amsterdam
- Engels, community Engels; nog een voorbeeld
- Spaans, Spinoza Lyceum, Amsterdam

Internationalisering

- Het project Wer bin ich (tweede klas):
- Een voorbeeldopdracht uit *Wer bin ich*
- Het project Ich bin der Meinung, dass... (vierde klas):

Wat moet ik kunnen om audiofora te gebruiken?

- Heel weinig. Je moet
  - een headset op de computer kunnen aansluiten
  - weten hoe je de microfoon moet instellen
  - weten wat deze knoppen betekenen

- Voorbeeld:
<http://www.webindeklas.nl/main/?Voicemailboard:Opname>

En hoe krijg ik dit werkend op school?

- Vraag de systeembeheerder; meestal moet een 'applet' worden geïnstalleerd
- Belangrijke randvoorwaarden:
  - headsets voor de leerlingen
  - ... en liefst ook een computer met internet plus een vaste beamer of een digibord in je lokaal (voor de terugkoppeling)

Nog meer audiofora

- Gong in Moodle ([Minkema College](#))
- [Wimba](#)
- [Voxopop](#): een [voorbeeld](#) voor Spaans
- Presentaties met opname van stem: [Voicethread](#)

GONG User: Board: Gong v5.0.4C

Board Messages

- [-] **Education and work 5** from **Annelies Vossenaar** 24 Sep 2008 17:49
- [-] **Re: Education and work 5** from **Rens ter Maat** 25 Sep 2008 07:58 (00:11)
- [-] **Re: Education and work 5** from **Tom van Kippersluis** 25 Sep 2008 07:59 (109054 25 Sep 2008 08:22) (00:05)
- [-] **Re: Education and work 5** from **Tom van Kippersluis** 25 Sep 2008 08:01 (00:04)
- [-] **Re: Education and work 5** from **Hugo van der Kort** 25 Sep 2008 08:03 (00:32)
- [-] **Re: Education and work 5** from **Annick van Brouwershaven** 25 Sep 2008 08:04 (108908 25 Sep 2008 08:27) (00:10)
- [-] **Re: Education and work 5** from **Alexander Tinholt** 25 Sep 2008 08:04 (00:12)
- [-] **Re: Education and work 5** from **Joris Leeflang** 25 Sep 2008 08:04 (00:11)
- [-] **Re: Education and work 5** from **Luuk van Woudenberg** 25 Sep 2008 08:04 (00:12)
- [-] **Re: Education and work 5** from **Diede van Wijk** 25 Sep 2008 08:04 (00:06)

Time (sec): Speed: *Normal*

Max. Time: *Empty Voice Recording*

What kind of work would you really like to do in the future?
Why?

Welk probleem lost het op?

- 😊 Meer oefenmogelijkheden, ook buiten de klas
- 😊 Iedereen komt aan de beurt
- 😊 “Veilige” oefenomgeving: als je niet tevreden bent, neem je het nog een keer op
- 😊 Herhaling
- 😊 De docent kan achteraf feedback geven
- 😊 Weinig technische en organisatorische problemen
- 😊 Ondersteuning voor internationalisering → authentieke spreektaken

Welk probleem lost het niet op?

- ☹️ Het helpt niet om strategieën te leren gebruiken en om interactie te ontwikkelen
- ☹️ Het helpt niet om evenwichtig aandacht te besteden aan ontwikkeling van “fluency” en formele correctheid

Conclusies

- Ict kan effectief worden ingezet in het spreekvaardigheidsonderwijs als
  - Meerwaarde biedt voor het taaleerproces
  - Helpt om pedagogische problemen op te lossen
  - Is gebruiksvriendelijk
  - Is makkelijk te installeren op school
  - Geen grote organisatorische problemen veroorzaakt
  - Vraagt niet te veel tijd aan leerlingen en docenten
  - Is duurzaam (m-learning)

Dank voor uw aandacht!

acorda@iclon.leidenuniv.nl

Meer lezen?

- Corda, A., Westhoff, G. (2010). Wat weten we over ict en het leren van moderne vreemde talen?. Zoetermeer: Kennisnet.
https://www.surfgroepen.nl/sites/expertisecentrum-mvt/Shared/Documents/Documentatiecentrum/WWOLerenModVrTalen_107.pdf
- Corda, A., Koenraad, T., & Visser, M. (2009). Spreekvaardigheidsdidactiek en ICT. In de Graaff, R. & Tuin, D. (Eds) *De toekomst van het talenonderwijs: Nodig? Anders? Beter?*. Enschede/Utrecht: NaB-MVT/IVLOS, 165-181.
<http://www.callinpractice.net/koenraad/publicaties/publications-in-dutch/spreekvaardigheidsdidactiek-met-ict>